

Giới Thiệu Cựu Ước

Bài 18 Ê-SAI

Mục sư Hồ Xuân Phước

Câu Chia Khóa: 53:5

Nhưng Người đã vì tội lỗi chúng ta mà bị vết, vì sự gian ác chúng ta mà bị thương. Bởi sự sửa phạt Người chịu chúng ta được bình an, bởi lần roi Người chúng ta được lành bệnh.

Thời đại của các tiên tri bắt đầu với Sa-mu-ên và chấm dứt với Ma-la-chi. Thời đại này có thể chia làm hai thời kỳ. Trước thế kỷ thứ 8 Trước Chúa, các tiên tri là phát ngôn viên và giáo sư có thẩm quyền của Đức Chúa Trời để nói chuyện với các vua và dân. Trong đó có Sa-mu-ên, Na-than, Ê-li và Ê-li-sê. Họ rao giảng trực tiếp sứ điệp họ đã nhận từ Chúa.

Trong thế kỷ thứ 8 Trước Chúa, sứ điệp của các tiên tri nhắm thẳng vào nước Y-sơ-ra-ên, và thỉnh thoảng, các nước ngoại bang. Cũng trong thời gian này, các tiên tri bắt đầu viết ra và lưu trữ sứ điệp Chúa bảo mình rao truyền. Năm sách tiên tri lớn và mười hai sách tiên tri nhỏ được phân loại như vậy không phải vì mức độ quan trọng nhưng vì số lượng tài liệu nhiều hay ít.

ĐỨC CHÚA TRỜI

Tiên Tri

NGƯỜI

ĐỨC CHÚA TRỜI

Tiên Tri

NGƯỜI

Các tiên tri thường không được tôn kính, mến mộ trong thời của mình vì họ lên án tình trạng tội lỗi, đồi bại, hung ác, bội đạo của con người. Rao giảng Lời Chúa trung thực như vậy thường không được hoan nghênh, đón nhận trong bất cứ thời đại nào (Giăng 1:11 *Ngài đã đến trong xứ mình, song dân mình chẳng hề nhận lấy*).

Các tiên tri rao giảng cho thời đại mình về những nan đề trước mắt nhưng Đức Chúa Trời cũng cho họ nhìn suốt vào tương lai. Ê-sai là một trường hợp điển hình. Ông rao giảng nhiều lời tiên tri về tương lai.

Ban đầu, Ê-sai được mến mộ nồng nhiệt, nhưng vì tiếp tục kêu gọi dân xa lánh tội ác và cảnh cáo về sự phán xét và trừng phạt của Chúa, (theo truyền thuyết), ông bị chống đối mãnh liệt và sau cùng bị hành quyết trong thời Ma-na-se trị vì.

Ê-sai làm tiên tri cho vương quốc Giu-đa miền Nam. Cùng thời với ông còn có các tiên tri khác như Giê-rê-mi, Giô-ên, Áp-đia, Mi-chê, Na-hum, Sô-phô-ni và Ha-ba-cúc. Ê-sai phục vụ ngay trong thành Jerusalem, thủ đô vương quốc Giu-đa miền nam.

Ông được vinh hạnh vào đền vua, trực tiếp nói chuyện với các vua Giu-đa trong thời của mình - kéo dài 40 năm (740-700 B.C.). Ê-sai là một trong những tiên tri có học vấn và văn hóa cao. Ông sống trong thời hưng thịnh.

Dân Giu-đa giàu có, tự mãn, ích kỷ và thiếu lòng thương xót người nghèo kém hơn mình. Ê-sai 3:16 là một lời tiêu biểu của Chúa về họ: *Vì con gái Si-ôn kiêu kỳ, ngẩng cổ cao đi lại, liếc mắt đưa tình, bước đi ồng ẹo, bước chân khoa loảng xoảng.*

Ê-sai rao giảng Lời Chúa một cách trung thực, thẳng thắn, nghiêm chỉnh. Không nhát sợ, không yếu lòng, Ê-sai đứng lên, cô đơn trong chức vụ đầy cam go. Nhưng ông trung thành đứng với Chúa.

Anh Chị Em và tôi có phải là một Ê-sai trong gia đình, trong xóm giềng không? Trong tiệm, trong sở, trong lớp học, trong Hội thánh? Dám sống, dám nói trung thực, ngay thẳng?

Không được nổi danh, không được mền mộ, không được quần chúng ủng hộ. Không được *phiếu* để thắng cử bất cứ chức vụ nào nhưng Ê-sai được Chúa kêu gọi và tín nhiệm.

Thách thức, đối kháng nổi dậy trước mắt. Hiểm nguy rình rập chung quanh những tiên tri là một chức vụ phước hạnh. Ê-sai kinh nghiệm điều Chúa Jesus nói trong Ma-thi-ơ 5:10: *Phước cho người vì sự công chính mà bị bắt bớ, vì Nước Thiên Đàng thuộc về họ.*

Một trong những phân khúc nổi bật nhất là Ê-sai 6:1-9. Khi đang thờ phượng Chúa trong đền thờ, Ê-sai thấy khải tượng từ Thiên Chúa. Kinh nghiệm này có thể ghi lại trong 5 bước sau đây.

- (1) 6:5 Được Chúa cáo trách: *Chắc tôi phải chết.*
- (2) 6:5 Xưng tội: *Môi miêng tôi ô uế, tôi sống giữa một dân tộc gian ngoa, ô uế.*
- (3) 6:6-7 Được tha thứ: *Một thiên sứ cầm than lửa hồng đặt ngay môi tôi và nói: lửa này đã chạm môi người nên tội lỗi người được tha thứ, bôi xóa hết.*
- (4) 6:8 Hứa nguyện: *Có con đây, xin Chúa sai con khi Chúa hỏi, Ta sẽ sai ai đi?*
- (5) 6:9 Nhận lãnh trách nhiệm: *Con hãy đi bảo dân này: Đồng bào có nghe cũng chẳng hiểu, có nhìn cũng chẳng thấy, dù có giảng bao nhiêu cũng chẳng vỡ lẽ.*

Ê-sai xuất hiện ngay lúc giao thời của vương quốc bị chia đôi. Miền Nam đang xôn xao tìm phương chống cự lại A-si-ri. Ê-sai kêu gọi dân Giu-đa trở lại với Chúa để phục hưng tâm linh. Sứ điệp của ông giúp Giu-đa tránh rơi vào tay quân đội A-si-ri như trường hợp vương quốc miền Bắc.

Ê-sai đề cập rất nhiều đến bản chất tôi lỗi hư hoại của con người và rất thích nghi cho mọi thời đại.

- 1:23 *Giới lãnh đạo phản nghịch, thông đồng với trộm cướp, ăn hối lộ nên không đếm xỉa đến quyền lợi cô nhi, quả phụ.*
- 5:20-23 *Khốn cho bọn người tráo trở, đổi trắng thay đen, gọi việc thiện là ác, gọi việc ác là thiện, bảo cay là ngọt, bảo ngọt là cay. Khốn cho quan tòa tham nhũng.*
- 10:1-2 *Khốn cho những người cầm quyền ban hành luật thiên vị và thẩm phán bất*

công. Họ bóc lột bà góa cô đơn và trẻ mồ côi.

- 29:15 *Khốn cho những người làm việc chùng lén trong bóng tối, tìm cách giấu ý đồ trước mắt Chúa. Họ tự bảo: Chúa không thấy ta đâu.*
- 31:1 *Khốn cho những người cầu viện xe ngựa và quân đội Ai-cập mà quên cầu hỏi Đức Giê-hô-va.*

Các lời tiên tri của Ê-sai được viết khoảng 700 năm Trước Chúa, loan báo về sự giáng sinh, cuộc đời, chức vụ và sự chết của Chúa Jesus.

7:14: *Một trinh nữ sẽ chịu thai, sinh con trai và đặt tên Immanuel (Luca 1:26-31)*

11:1: *Một chồi sẽ nứt lên từ gốc Y-sai, một nhánh từ rễ nó sẽ ra trái (Luca 1:31)*

50:6: *Ta đã đưa lưng cho người ta đánh, đưa má cho người ta bít râu (tát). Ta không che mặt khi người ta sỉ vả, khạc nhổ (Mathiơ 26:67).*

53:3: *Người đã bị người ta khinh dể và chán bỏ, từng trải sự buồn bực, biết sự đau đớn, bị khinh miệt (Giăng 1:11).*

53:5: *Người đã vì tội lỗi chúng ta mà bị vết, vì sự gian ác chúng ta mà bị thương. Vì sự sữaphạt Người chịu, chúng ta được bình an, vì lần roi Người chúng ta lành bệnh (Rô-ma 5:6-8).*

53:7: *Người bị hiếp đáp nhưng chẳng hề mở miệng, như chiên con bị dắt đến hàng làm thịt (Mác 15:4-5).*

53:12: *Người đã đổ mạng sống mình cho đến chết, bị kể vào hàng kẻ dữ, mang tội lỗi nhiều người và cầu thay cho những kẻ phạm tội (Mác 15:27-28).*

Hầu hết lời giảng và sách Ê-sai được viết ngay tại Jerusalem. Tiên tri Ê-sai được trích dẫn trong Tân Ước nhiều hơn bất cứ sách tiên tri nào khác. Sáu mươi sáu chương của Ê-sai được so sánh với 66 sách Kinh Thánh và được chia làm 2 phần: 39 chương đầu: tương đương với 39 sách Cựu Ước; 27 chương sau: tương đương với 27 sách Tân Ước.

Như Cựu Ước, phần đầu của Ê-sai nói về tội lỗi, sự phán xét và kêu gọi Giu-đa, Y-sơ-ra-ên và các nước lân bang ăn năn (Ê-sai 13-23). Giu-đa có cái võ đạo đức nhưng trong lòng ngang nghịch, hung ác. Ê-sai giúp họ hiểu rõ bản chất thánh khiết, công bình của Thiên Chúa và kêu gọi họ thanh tẩy tội lỗi.

Như Tân Ước, 27 chương sau nói về sự tha thứ, ơn thương xót, an ủi và hy vọng của Chúa qua lời hứa về Đấng Mê-si-a. Ê-sai giảng về Đấng Mê-si-a nhiều hơn bất cứ tiên tri nào khác. Ông mô tả Đấng Mê-si-a trong vai trò Tội Tổ chịu thương khó và cũng là Thiên Chúa toàn năng. Hôm nay, lời hứa cho chúng ta là Đấng Christ sắp trở lại.